

ИСПИТ ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 2

26. септембар 2021.

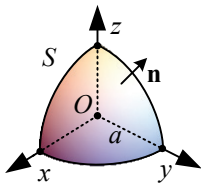
Напомене: Испит траје 180 минута. Није дозвољено напуштање сале 60 минута од почетка испита. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба само овога папира и вежбанке, који се морају заједно предати. Вежбанку ставити у овај папир. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, учртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Питања и задаци ће бити прегледани само уколико се налазе на одговарајућим местима. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена. Употреба калкулатора није дозвољена.

Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

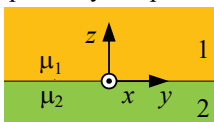
ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)													УКУПНО ПОЕНА	
Група са предавања			Индекс година/број		Презиме и име									
П1	П2	П3	/										ОЦЕНА	
ПИТАЊА									ЗАДАЦИ					
1	2	3	4	5	6	7	8	Укупно	1	2	3	Укупно		

ПИТАЊА

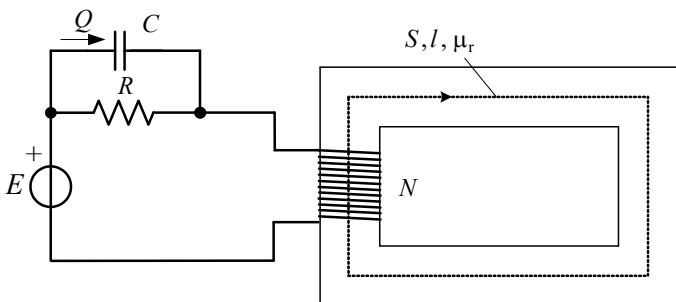
1. Отворена површ S има облик осмине сфере полупречника a , са центром у O . Површ се налази у сталном хомогеном магнетском пољу чији је вектор магнетске индукције $\mathbf{B} = B_0(\mathbf{i}_x - 2\mathbf{i}_y + 3\mathbf{i}_z)$. Одредити израз за магнетски флукс кроз површ S у односу на дату нормалу $\mathbf{n}$.

2. Непосредно уз граничну површ две линеарне средине, као на слици, вектор јачине магнетског поља у средини 1 је $\mathbf{H}_1 = (100\mathbf{i}_y + 200\mathbf{i}_z)$ A/m, а вектор површинске кондукционе струје на раздвојној површи је $\mathbf{J}_s = 300\mathbf{i}_x$ A/m. Пермеабилности средине су $\mu_1 = 12 \mu\text{H/m}$ и $\mu_2 = 2\mu_1$. Израчунати вектор јачине магнетског поља у средини 2, непосредно уз граничну површ.

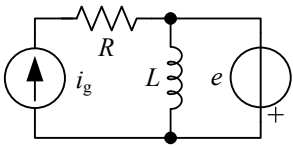

3. У систему приказаном на слици емс идеалног напонског генератора је стална. У електричном колу је $R = 100 \Omega$, $C = 10 \mu\text{F}$, $Q = 50 \mu\text{C}$, а намотај има $N = 200$ завојака жице занемарљиво мале отпорности. Дужина средње линије језгра магнетског кола је $l = 10\pi$ cm, површина попречног пресека S је константна, а релативна пермеабилност је $\mu_r = 1000$. Израчунати алгебарски интензитет магнетске индукције у језгру за референтни смер приказан на слици. Магнетско расипање занемарити.

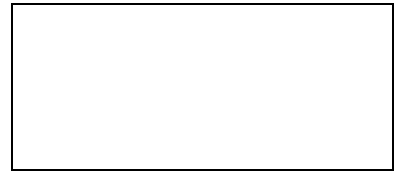
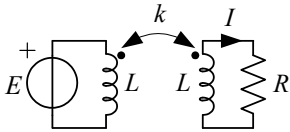

4. Тренутна вредност струје пријемника у простопериодичном режиму је $i(t) = \sqrt{2} \sin \omega t$ A, где је $\omega = 10^3 \text{ s}^{-1}$, ефективна вредност напона пријемника је $U = 10$ V, а напон фазно предњачи струји за $\pi/3$. Референтни смерови напона и струје су усклађени. Израчунати комплексну адмитансу пријемника.

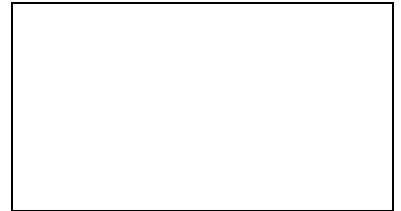
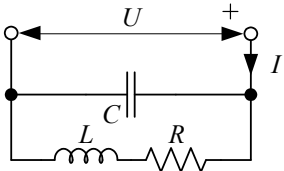
5. У колу простопериодичне струје приказаном на слици је $i_g(t) = 2\sin\omega t$ A, $e(t) = 6\cos\omega t$ V и $R = \omega L = 2\ \Omega$. Израчунати укупну комплексну снагу генератора.

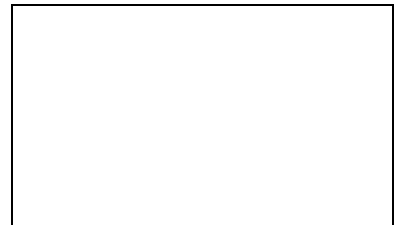
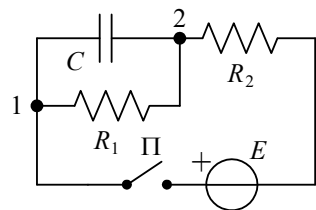
6. У колу простопериодичне струје приказаном на слици познато је $\underline{E} = 600$ V, $R = 300\ \Omega$, $\omega L = 400\ \Omega$ и $k = 1/2$. Израчунати комплексну струју секундера $\underline{I}$.

7. За мрежу приказану на слици је $R = 100\ \Omega$, $L = 5\ \mu\text{H}$ и $C = 250\ \text{pF}$. Израчунати кружну учестаност ($\omega > 0$) при којој су напон и струја ове мреже у фази.

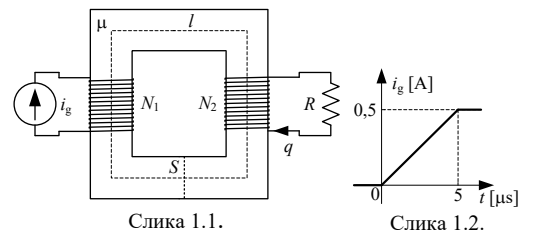
8. У колу приказаном на слици познато је $E = 6$ V, $R_1 = R_2 = 100\ \Omega$ и $C = 1\ \mu\text{F}$. Електромоторна сила је стална. Прекидач П је отворен и у колу је успостављено стационарно стање. Прекидач П се затвори у тренутку $t = 0$. Израчунати $u_{12}(t)$ за $t > 0$.

ЗАДАЦИ

1. (Задатак се ради полазећи од прве стране вежбанке.)

За линеарно магнетско коло приказано на слици 1.1 је $l = 0,4$ m, $S = 5$ cm², $\mu = 0,01$ H/m, $N_1 = 40$, $N_2 = 200$ и $R = 10\ \Omega$. Отпорности намотаја су занемарљиве. Струја идеалног струјног генератора мења се у времену као на слици 1.2, а константна је за $t < 0$ и за $t > 5\ \mu\text{s}$. Израчунати количину наелектрисања протеклу кроз отпорник у интервалу времена $t \in (0, +\infty)$.

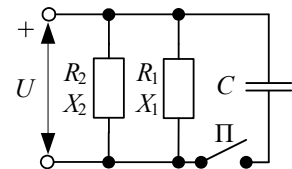

Слика 1.1.

Слика 1.2.

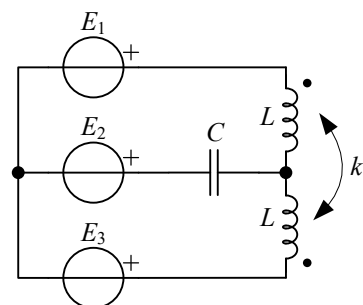
2. (Задатак се ради полазећи од средине вежбанке.)

При отвореном прекидачу П, у мрежи простопериодичне струје приказаној на слици је $U = 10$ V, $\omega = 10^6$ s⁻¹, $P_1 = 1$ W, $k_{r1} = \sqrt{2}/2$, $Q_2 = -0,8$ var и привидна снага паралелне везе два пријемника је $S = \sqrt{2}$ VA. (а) Израчунати комплексне импедансе пријемника 1 и 2. (б) Израчунати капацитивност, C , кондензатора који је потребно везати паралелно овим пријемницима, затварањем прекидача П, да би се остварила потпуна поправка фактора снаге.

3. (Задатак се ради полазећи од последње стране вежбанке.)

У трофазном колу приказаном на слици електромоторне силе чине симетричан систем. Кружна учестаност је $\omega = 10^6$ s⁻¹. Пријемник се састоји од кондензатора капацитивности $C = 0,5$ nF и спрегнутих калемова индуктивности $L = 6$ mH и коефицијента спреге $k = 1/3$. Комплексна снага трофазног генератора је $\underline{S}^{(1)} = j60$ VA. (а) Израчунати ефективну вредност електромоторне силе трофазног генератора. (б) Израчунати комплексну снагу трофазног генератора, $\underline{S}^{(2)}$, уколико се друга електромоторна сила промени на $\underline{E}_2 = 0$, док прва и трећа електромоторна сила остану непромењене.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА ИСПИТА ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 2 ОДРЖАНОГ 26. СЕПТЕМБРА 2021. ГОДИНЕ

У заградама су бројеви поена за тачан одговор, односно тачно решење.

ПИТАЊА

1. $\Phi = \pi B_0 a^2 / 2$ (5). Видети и пример са слике 3.27 уџбеника.
2. $\mathbf{H}_2 = (400\mathbf{i}_y + 100\mathbf{i}_z)$ A/m (5). Видети и пример са слике 3.51 уџбеника.
3. $B = \frac{\mu_0 \mu_r QN}{RCl} = 40$ mT (5). Видети и пример са слике 3.69 уџбеника.
4. $\underline{Y} = 100e^{-j\pi/3}$ mS = $50(1 - j\sqrt{3})$ mS (5).
5. $\underline{S}_{\text{gen}} = (4 + j9)$ VA (5). Видети слику 4.43 уџбеника и одговарајући текст.
6. $\underline{I} = 500(1 - j)$ mA (5). Видети и пример са слике 4.84 уџбеника.
7. $\omega = 2 \cdot 10^7$ s⁻¹ (5). Видети и задатак 429 из Збирке задатака из Основа електротехнике, 4. део.
8. $u_{12}(t) = E_T(1 - e^{-t/\tau})$, $E_T = 3$ V, $\tau = 50$ μ s (5). Видети и пример са слике 4.123 уџбеника.

ЗАДАЦИ

1. $q = -5$ mC (20).
  2. (a) $\underline{Z}_1 = 50(1 + j)$ Ω (5) и $\underline{Z}_2 = 50(1 - j2)$ Ω (8). (б) $C = 2$ nF (7).
  3. (a) $E = 200$ V (15) и (b) $\underline{S}^{(2)} = j20$ VA (5).
- РЕЗУЛТАТИ ИСПИТА БИЋЕ ОБЈАВЉЕНИ ДО 29. СЕПТЕМБРА У 17 ЧАСОВА.
  - ПРИМЕДБЕ НА ДОБИЈЕНЕ ОЦЕНЕ СТУДЕНТИ МОГУ ДА УПУТЕ МЕЉЛОМ НА АДРЕСУ milanilic@etf.rs, ПРЕМА УПУТСТВУ ОБЈАВЉЕНОМ НА ЛИНКУ <http://oet.etf.rs/OET.pdf> (СТРАНЕ 15–17) НАЈКАСНИЈЕ ДО 30. СЕПТЕМБРА У 17 ЧАСОВА.

Са предмета Основи електротехнике